

RUTES natura

15

Viver de la Plana / Viver de la Plana

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 430 TEMPS / TIEMPO: 2:00 ALÇADA / ALTURA : 1520

Cal continuar per la mateixa pista en direcció nord, cap a la carretera. El Gra de Fajol domina el paisatge en aquest punt. El vessant està cobert de prats nets de bardisses i amb pocs arbres que atrauen a un tipus de fauna més adaptada a espais oberts com ara els talps, les perdius i els aligots. Des d'aquí també és possible veure els grans rapinyaires de la muntanya com el vòltor, l'àliga daurada i, amb una mica de sort, el trencalòs. / Continuamos por la misma pista dirección norte, hacia la carretera. El Gra de Fajol domina el paisaje en este punto. La vertiente está cubierta por prados limpios de zarzas y vemos pocos árboles. Estos espacios abiertos atraen a fauna como los topitos, las perdices y los ratoneros comunes. Desde aquí también es posible ver a grandes aves rapaces de montaña como el buitre, el águila real y, con algo de suerte, el quebrantahuesos.

19

Antiga central hidroelèctrica / Antigua central hidroeléctrica

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 400 TEMPS / TIEMPO: 2:24 ALÇADA / ALTURA : 1400

Mentre baixem per la carretera a mà esquerra podem observar un edifici amb unes altes arcades. Es tracta del mateix projecte de central hidroelèctrica que hem vist a la cabana del Serrat d'Espany i que mai es va dur a terme. / Mientras bajamos por la carretera a la izquierda podemos observar un edificio con arcos altos. Se trata del mismo proyecto de central hidroeléctrica que hemos visto en la cabaña de la sierra d'Espany y que nunca se llevó a cabo.

20

Casa de la Farga / Casa de la Farga

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 400 TEMPS / TIEMPO: 2:30 ALÇADA / ALTURA : 1375

Fi de l'itinerari / Fin del itinerario

16

Carretera. Plana del Carlat / Carretera. Plana del Carlat

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 350 TEMPS / TIEMPO: 2:06 ALÇADA / ALTURA : 1492

La pista que seguim acaba a la carretera en una zona anomenada la Plana del Carlat. Ara caldrà tombar a mà esquerra i seguir la carretera fins al punt d'inici de l'itinerari. La part més baixa del camí passa per camps abandonats on hi creixen avellaners, roser caní i bedolls. / La pista que seguimos finaliza en la carretera, en una zona denominada la Plana del Carlat. Ahora giraremos a mano izquierda y seguiremos la carretera hasta el punto de inicio del itinerario. La parte más baja del camino pasa por campos abandonados donde crecen avellanos, escaramujo y abedules.

17

Brollador / Manantial

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 250 TEMPS / TIEMPO: 2:10 ALÇADA / ALTURA : 1470

Al peu d'un mur de pedra hi ha un brollador que forma un petit torrent paral·lel a la carretera curull de plantes aquàtiques com alguns ranuncles, la lentia d'aigua i els crèixens (comestibles). / Al pie de un muro de piedra hay un manantial que forma un pequeño torrente paralelo a la carretera. Rebosa de plantas acuáticas como: ranunculáceas, la lenteja de agua y los berros (comestibles).

18

Pista forestal a la Fageda i font. / Pista forestal al hayedo y fuente

DISTÀNCIA / DISTANCIA: 450 TEMPS / TIEMPO: 2:18 ALÇADA / ALTURA : 1443

El bosc de ribera està format per espècies resistentes a les riudes com ara les flexibles sargues i els polifacètics bedolls. Les aigües dels rius de muntanya, com aquestes del tram alt del Ter es caracteritzen per ser molt dinàmiques, molt oxigenades i amb poca matèria orgànica. / El bosque de ribera está formado por especies resistentes a las riadas. Encontramos los flexibles sauces grises y los polifacéticos abedules. Las aguas de los ríos de montaña, como estas del tramo alto del Ter, se caracterizan por ser muy dinámicas, oxigenadas y con poca materia orgánica.

Dades Generals / DATOS GENERALES

7.5 Km

2h. 30min.

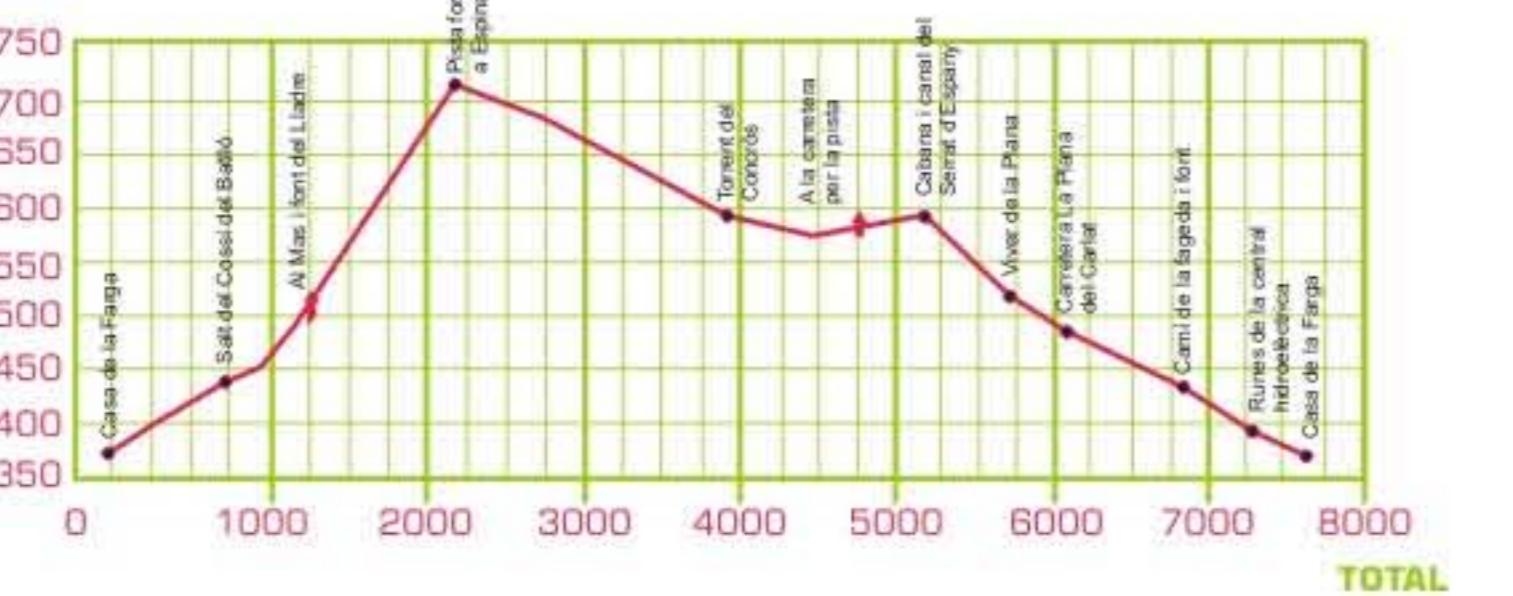

mitjana

ALTIMETRIA / ALTIMETRÍA

MSM

DESCRIPCIÓ / DESCRIPCIÓN

- Itinerari que transcorre per boscos d'alta muntanya en els que hi viu abundant fauna de la que en podrem detectar nombrosos rastres i es pot veure animals com l'isard i el vòltor.
- El riu Carboner és un riu d'alta muntanya curull de salts d'aigua i gorges, que fan l'itinerari fresc i ric en vegetació.
- Fantàstiques vistes sobre les valls del Ter i el Carboner, i les muntanyes que les envolten.

DESCRIPCIÓN

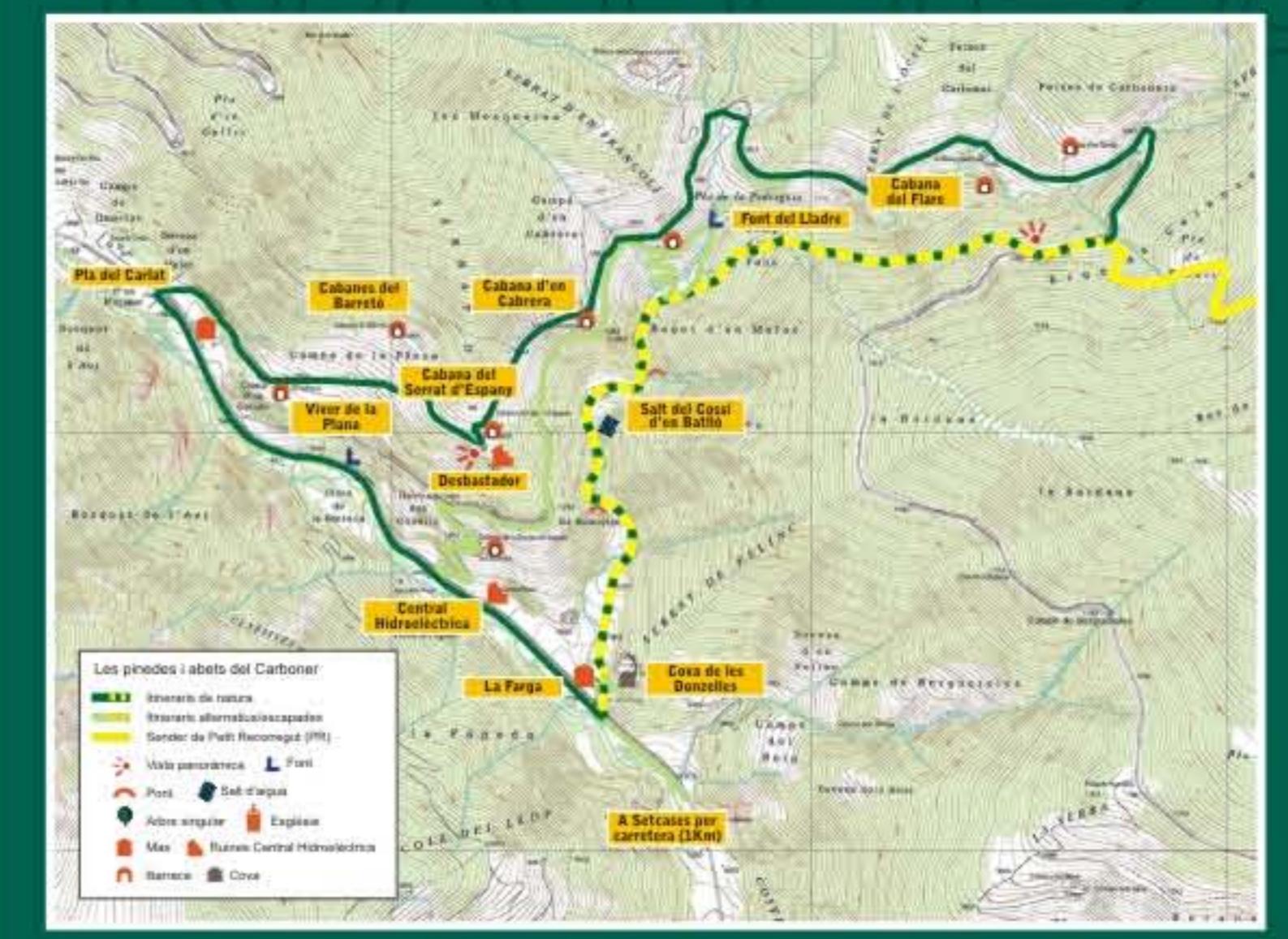
- Itinerario que transcurre por bosques de alta montaña. Podemos encontrar rastros de diferentes tipos de fauna y podremos ver rebecos y buitres.
- El río Carboner es un río de alta montaña lleno de saltos de agua y pozas, que hacen que el itinerario sea fresco y rico en vegetación.
- Fantásticas vistas sobre los valles del Ter y el Carboner, y las montañas que los rodean.

RECOMANACIONS / RECOMENDACIONES

- Convé portar aigua, sobretot a l'estiu, ja que només trobem una font a l'itinerari.
- El temps calculat per l'itinerari no inclou les parades de descans, de menjar o d'observació.
- És important conèixer la meteorologia. A l'hivern pot nevar i a l'estiu les tempestes de tarda són freqüents.
- El silenci i la roba poc llamativa ajudarà a observar més fàcilment la fauna.

RECOMENDACIONES

- Es aconsejable llevar agua, sobre todo en verano, ya que sólo encontramos una fuente en el inicio del itinerario.
- El tiempo calculado no incluye las paradas de descanso, comidas u observación del entorno.
- Es importante conocer la meteorología. En invierno puede nevar y en verano las tormentas por la tarde son frecuentes.
- El silencio y la ropa poco llamativa nos ayudarán a observar más fácilmente la fauna.

Unió Europea
Fons Social Europeu

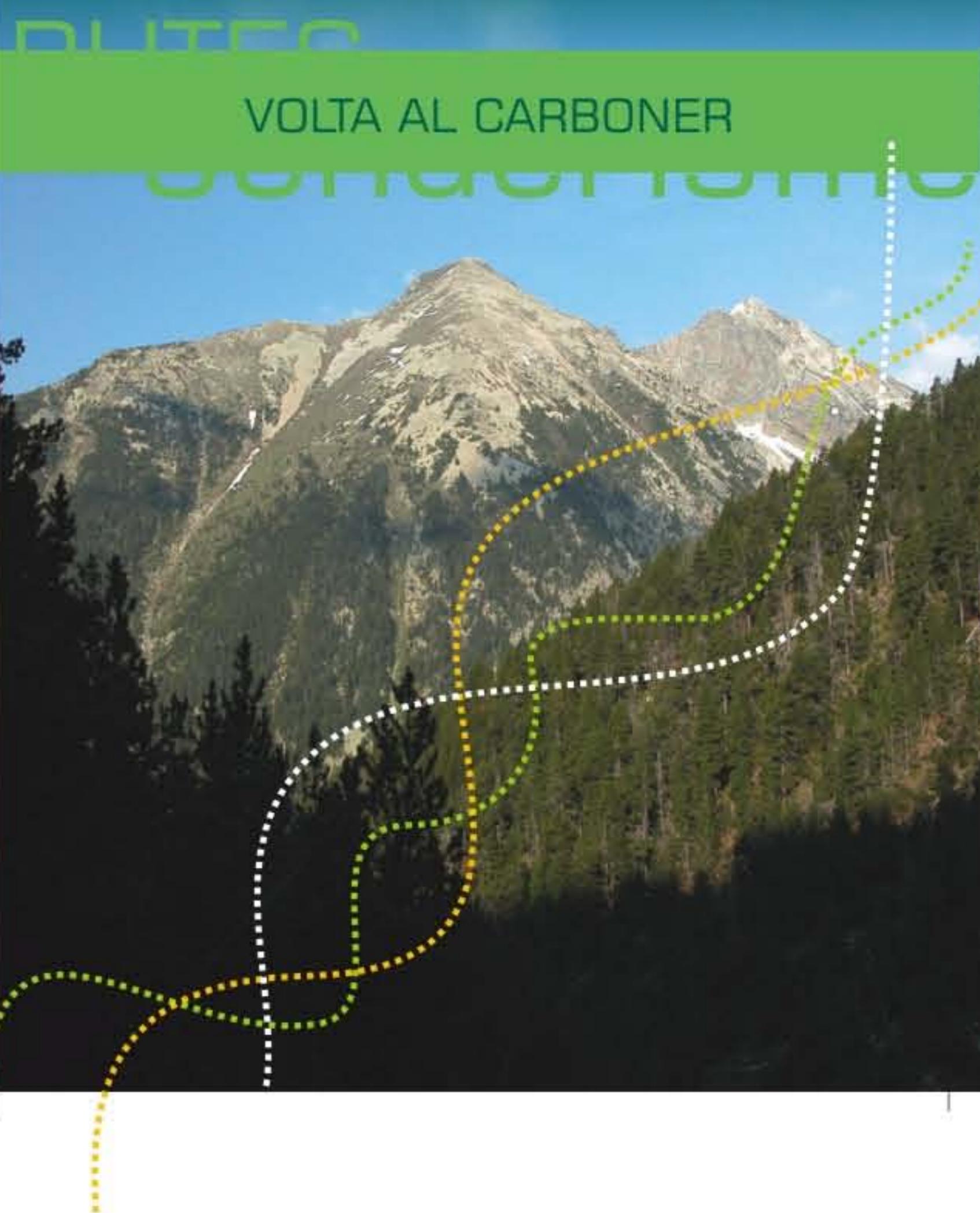
Generalitat de Catalunya
Servei d'Ocupació de Catalunya

CENTRE D'ESTUDIOS AMBIENTALS
PIRINEUS ORIENTALS

Pirineus
CATALUNYA
GMVC
Grup de Muntanya

Casa de la Farga. Inici de la pista forestal / Casa de la Farga. Inicio de la pista forestal

DISTANCIA / DISTANCIA: 0 TEMPS / TIEMPO: 0 ALÇADA / ALTURA : 1375

L'itinerari comença a la pista forestal que puja a mà dreta paral·lela al riu Carboner. Aquesta pista es troba a 1 km de Setcases, direcció a l'estació d'esquí de Vallter, i està indicada amb un cartell. El primer tram de l'itinerari segueix un Petit Recorregut (PR) marcat amb pintura groga i blanca. / El itinerario se inicia en la pista forestal que sube a mano derecha, paralela al río Carboner. Esta pista se encuentra a 1 km de Setcases, en dirección a la estación de esquí de Vallter. Está indicada con un cartel. El primer tramo del itinerario sigue un Pequeño Recorrido (PR) marcado con pintura amarilla y blanca.

Balma de les Donzelles / Cueva, Balma de les Donzelles

DISTANCIA / DISTANCIA: 100 TEMPS / TIEMPO: 0:02 ALÇADA / ALTURA : 1375

A pocs metres de l'inici, a mà dreta, hi ha un ròtol indicador de la Balma de les Donzelles, una cavitat a la roca on diuen que hi habitaven les fades d'una bellesa excepcional. A partir d'aquí el camí passa pel costat de petits prats encaixats en les parets de la muntanya i tancats per murs de pedra seca i bosquets d'avellaners. També hi trobem bedolls, arbres d'escorça blanca tacada de negre i que en aquestes terres anomenen beços o blanquets. Durant tot el recorregut ens acompanyarà el senzill cant de la mallerenga petita que té predilecció pels boscos de pins. / A pocos metros del inicio y a mano derecha, hay un rótulo indicador de la Cueva de las Doncellas, una cavidad en la roca donde dicen que habitaban hadas de una belleza excepcional. A partir de aquí el camino pasa por el lado de pequeños prados encajados en las paredes de la montaña y cercados por muros de piedra seca y bosques de avellanos. También encontramos abedules: árboles de corteza blanca manchada de negro y que en estas tierras los denominan como beços o blanquetos. Durante todo el recorrido nos acompañará el sencillo canto del carbonero garapinos que tiene predilección por los bosques de pinos.

Pont de pedra / Puente de piedra

DISTANCIA / DISTANCIA: 500 TEMPS / TIEMPO: 0:13 ALÇADA / ALTURA : 1428

La pista creua el riu Carboner per un pont de pedra i puja suauament pel marge esquerre. Les aigües del riu Carboner són la llar de nombrosos invertebrats aquàtics. Aquests insectes són l'aliment de la merla d'aigua, rápid ocell de coloració negre i pit blanc. Mentre caminem prop del riu és possible observar-la. / La pista cruza el río Carboner sobre un puente de piedra y asciende suavemente por el margen izquierdo. Las aguas del río Carboner son el hogar de numerosos invertebrados acuáticos. Estos insectos son el alimento del mirlo acuático: ave de coloración negra y pecho blanco. Mientras caminamos cerca del río es posible observarlo.

Salt del Cossi d'en Batlló / Salto del Cossi d'en Batlló

DISTANCIA / DISTANCIA: 125 TEMPS / TIEMPO: 0:16 ALÇADA / ALTURA : 1443

Davant nostre podem contemplar el bonic salt d'aigua. El PR continua pujant cap a mà esquerra. Aquest bonic salt d'aigua d'uns 4 metres d'alt està envoltat per una vegetació diversa i adaptada al clima rigorós d'aquesta zona. Entre els arbres hi ha el bedoll, el pi negre i algun faig solitari. Entre els arbustos la gòdia, el boix, el ginebró i l'avellaner. Podemos contemplar el impresionante salto de agua. El PR continua subiendo a mano izquierda. Este sorprendente salto de agua de unos 4 metros de alto está rodeado por una vegetación diversa y adaptada al clima riguroso de esta zona. Entre los árboles podemos observar al abedul, el pino negro y alguna haya solitaria. Entre los arbustos la hiniesta, el boj, el enebro y el avellano.

Pont metàl·lic / Puente metálico

DISTANCIA / DISTANCIA: 225 TEMPS / TIEMPO: 0:22 ALÇADA / ALTURA : 1460

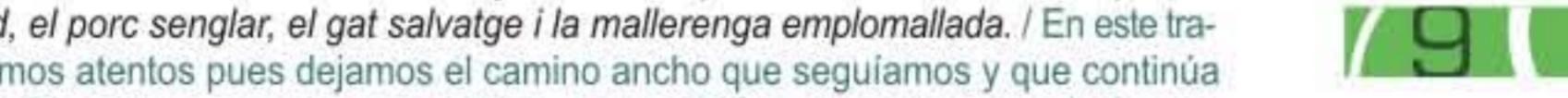
Tornem a creuar el riu Carboner a través d'un pont metàl·lic instal·lat l'any 2004. Continuem pel marge dret acompanyats pel murmur dels salts i els engorjats del riu. El riu Carboner ha format en aquest tram algunes basses d'aigües clares. En aquesta zona hi podem observar durant el maig i el juny fràgils orquídeas de vius colors com ara la pigallada Dactyloriza majalis. Aquest tipus de plantes són molt sensibles a qualsevol canvi que es produeixi al seu entorn a causa de la seva elevada especialització. La seva pol·linització només és possible a través d'insectes. / Volvemos a cruzar el río Carboner a través de un puente metálico instalado en el año 2004. Continuamos por el margen derecho acompañados por el murmullo de los saltos y las pozas del río. El río Carboner ha formado en este tramo algunas pozas de aguas claras. En esta zona podemos observar durante mayo y junio frágiles orquídeas de vivos colores como por ejemplo la moteada Dactyloriza majalis. Este tipo de plantas son muy sensibles a cualquier cambio que se produzca en su entorno debido a su elevada especialización. Su polinización sólo es posible a través de insectos.

Corriol a la dreta. Bosc subalpí. / Sendero a la derecha. Bosque subalpino

DISTANCIA / DISTANCIA: 250 TEMPS / TIEMPO: 0:31 ALÇADA / ALTURA : 1500

En aquest tram cal estar atents ja que deixem el camí ample que seguim i que continua al costat del riu. Si continuem per aquest camí, a uns 200 m trobarem la font del Lladre (indicada amb un ròtol). Nosaltres prenem un corriol, indicat amb un PR, que puja pel mig del bosc cap a la dreta. El corriol s'endinsa en un bosc típicament alpi: els arbres són sobrebet per neret, de rosada floració estiuena, a més de maduixeria, viola, herba fetgera, entre d'altres. Dins del bosc també hi trobarem senyals de fauna com ara d'esquirol (pinyes rossegades amb filaments) i de picot garser gros (pinyes amb les escates trencades i encaixades a l'escorça d'un arbre) També hi viuen altres espècies com l'isard, el porc senglà, el gat salvatge i la mallerenga empollmada. / En este tramo estaremos atentos pues dejamos el camino ancho que seguimos y que continúa junto al río. Si continuamos por este camino, a unos 200 m encontraremos la fuente del Lladre (indicada con un rótulo). Nosotros tomamos un sendero, marcado como PR, que asciende introduciéndose en el bosque hacia la derecha. El sendero se adentra en un bosque típicamente alpino: los árboles son mayormente pino negro y abetos. También encontramos algún serbal blanco. El sotobosque está formado sobre todo por rododendro, de rosada floración estival, además de fresias silvestres, violas y hepáticas entre otras. En el interior del bosque también encontramos indicios o rastros de fauna como por ejemplo, de ardilla (piñas mordisqueadas con filamentos) y de pico picapinos (piñas ensambladas en la corteza de los árboles y con las escamas rotas). También habitan especies como el rebeco, el jabalí, el gato salvaje y el herrerillo capuchino.

Tartera a la vessant esquerra de la pista / Tartera en la vertiente izquierda de la pista

DISTANCIA / DISTANCIA: 640 TEMPS / TIEMPO: 1:21 ALÇADA / ALTURA : 1625

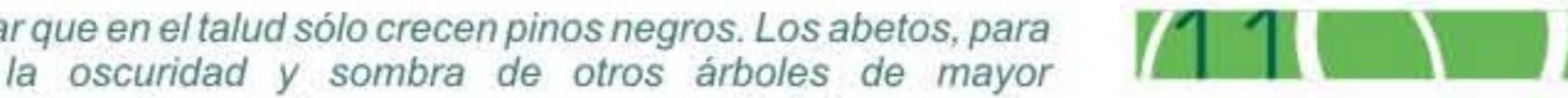
A mà esquerra, per sota la pista, hi ha una tartera. Malgrat que aquesta és d'origen artificial (formada pel talús de la pista forestal), aquest és un ambient típic de zones de relleu pronunciat. La seva estructura és dinàmica (les pedres es van movent i caient) i la flora i la fauna que hi habita és específica. A nivell alpí hi viu el talpó de tarteres i plantes com el julivert d'isard. / Por debajo de la pista y a mano izquierda hay una tartera. Es de origen artificial (formada por el talud de la pista forestal). A pesar de esto, este es un ambiente típico de zonas de relieve pronunciado. Su estructura es dinámica (las piedras se van moviendo y cayendo) y la flora y la fauna que habita es específica. A nivel alpino vive el topo de tarteras y plantas como la Xatardia scabra (conocido como perejil del rebeco).

Pista de Setcases a Espinavell / Pista de Setcases a Espinavell

DISTANCIA / DISTANCIA: 950 TEMPS / TIEMPO: 1:06 ALÇADA / ALTURA : 1720

El corriol, després d'una forta pujada, acaba a la pista forestal que va de Setcases a Espinavell. En aquest punt deixem el PR i seguirem la pista cap a l'esquerra, baixant. Just enfrente de la sortida del corriol a la pista, al vessant que davalla per sobre el talús, hi ha 3 avets de mides considerables (de fins 2,30 m de perímetre i una edat aproximada d'uns 150 anys) En aquest punt és interessant observar que en el talús només hi creixen pins negres. Els avets, per brotar, necessiten la foscor i l'ombra d'altres arbres més grans. És per aquest motiu que aquí no prosperen malgrat haver-hi grans exemplars fèrtils al seu costat. / El sendero, después de una fuerte subida, finaliza en la pista forestal que va de Setcases a Espinavell. En este punto dejamos el PR y seguimos la pista hacia la izquierda descendiendo. Justo enfrente de la salida del sendero a la pista, en la vertiente que baja por encima del talud, hay 3 abetos de medidas considerables (de unos 2,30 m de perímetro y una edad de 150 años). En este punto es

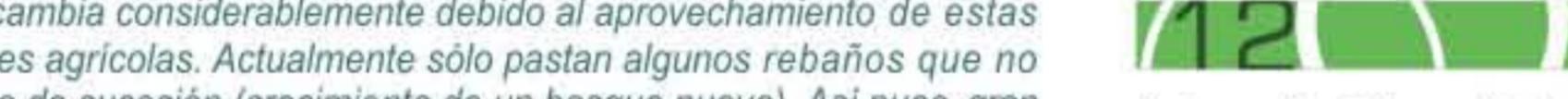
interessante observar que en el talud sólo crecen pinos negros. Los abetos, para brotar, necesitan la oscuridad y sombra de otros árboles de mayor envergadura. Por este motivo, aquí no prosperan a pesar de haber grandes ejemplares fértils próximos.

Pont sobre el riu Carboner. Cabanya del Flare / Puente sobre el río Carboner, Cabaña del Flare

DISTANCIA / DISTANCIA: 600 TEMPS / TIEMPO: 1:11 ALÇADA / ALTURA : 1685

Tornem a trobar-nos el riu Carboner. Continuem baixant per la pista forestal i passem pel costat de la cabanya del Flare. Un cop hem creuat el riu passem a la vessant associada de la vall. La vegetació canvia molt ja que aquestes solanes han estat aprofitades des d'antic per usos agraris. Actualment només hi pasturen alguns ramats que no aturen el procés de successió (creixement d'un nou bosc) Així doncs, gran part d'aquestes antigues pastures són coberts de gódua, roser caní i petits pins negres que, si tot continua igual, deixaran pas a un bosc com el que hi ha al vessant obac. Al costat de la cabana hi ha un pi negre de 1,5 m de perímetre que ens indica que té una edat de més de 140 anys. Aquests arbres tenen un creixement molt lent i una gran longevidat. Si comparem aquests pins amb els avets que hem vist abans, amb una edat similar, aquests darrers tenen gairebé el doble de diàmetre. / Nos Volvemos a encontrar con el río Carboner. Continuamos descendiendo por la pista forestal y pasamos al lado de la cabaña del Flare. Una vez cruzado el río pasamos a la vertiente más soleada del valle. La vegetación cambia considerablemente debido al aprovechamiento de estas solanas con finalidades agrícolas. Actualmente sólo pastan algunos rebaños que no entorpecen el proceso de sucesión (crecimiento de un bosque nuevo). Así pues, gran parte de estos antiguos pastos están cubiertos de hiniesta, escaramujo y pequeños pinos negros que, si todo continúa igual, dejarán paso a un bosque como el que hay en la vertiente más umbria. Junto a la cabaña hay un pino negro de 1,5 m de perímetro que nos indica que tiene una edad superior a los 140 años. Estos árboles tienen un crecimiento muy lento y una gran longevidad. Si comparamos estos pinos con los abetos que hemos visto antes, con una edad similar, estos últimos poseen prácticamente el doble de diámetro.

Cabanya d'en Cabrera / Cabaña d'en Cabrera

DISTANCIA / DISTANCIA: 320 TEMPS / TIEMPO: 1:42 ALÇADA / ALTURA : 1590

La pista passa per sobre la cabanya. Ben a prop hi ha un abeurador i al seu costat comença un corriol que comunica amb la següent cabana per la que passarem (es veu a la carena). Hem de prendre aquest corriol. Al vessant obac, cobert de boscos, podem veure que en algunes parts els bedolls són més freqüents que els pins o els avets. Normalment això passa en aquells llocs on la pineda ha desparegut (per una allau, una tala o un incendi) ja que els bedolls tenen un creixement molt més ràpid i ben aviat colonitzen aquests espais forestals buits. / La pista pasa por encima de la cabaña. Cerca hay un bebedero. A su lado comienza un sendero que comunica con la siguiente cabaña por la que pasaremos (se ve en la cresta). Tomaremos este sendero. En la vertiente umbria, cubierta de bosques, podemos ver que en algunas partes los abedules son más frecuentes que los pinos o los abetos. Normalmente esto pasa en aquellos lugares donde el pinar ha desaparecido (por un alud, una tala o un incendio) pues los abedules tienen un crecimiento mucho más rápido y colonizan rápidamente estos espacios forestales vacíos.

Pont sobre el riu Concrós / Puente sobre el río Concrós

DISTANCIA / DISTANCIA: 485 TEMPS / TIEMPO: 1:29 ALÇADA / ALTURA : 1595

La pista forestal torna a endinsar-se en una vall, però aquest cop és la del Concrós, un afluent del riu Carboner. Continuem baixant per la pista. Els boscos i pastures d'aquesta zona són visitats pels isards en les estacions més fredes quan fugen de les nevades que afecten a les pastures dels cims. / La pista forestal vuelve a adentrarse en un valle, el de Concrós, afluente del río Carboner. Continuamos bajando por la pista. Los bosques y pastos de esta zona son visitados por los rebecos en las estaciones más frías, cuando huyen de las nevadas que afectan los pastos de las cumbres.

Cabana del Lladre. Pista a mà dreta / Cabaña del Lladre. Pista a mano derecha

DISTANCIA / DISTANCIA: 530 TEMPS / TIEMPO: 1:38 ALÇADA / ALTURA : 1580

Un cop som a la cabana caldrà que cerquem unes closes, fets de murs de pedra seca, que estan una mica més endavant. El camí, ample, continua per sota d'aquestes closes cap a la dreta, al costat d'un antic canal d'aigua. Aquesta cabana està formada per un edifici principal i un aixopluc a un costat. Tot seguit hi ha una crulla: continuem recte. Més endavant, poc abans de la cabanya d'en Cabrera, hi ha un altre bifurcació amb 3 options. Prendre la del mig. Des que estem al vessant solell hem passat ben a prop de diverses cabanes que s'utilitzaven per aixoplugar a les seves obagues. / Pasada la cabana del Lladre, a unos 50 m i a mà dreta, hi ha una pista secundària que puja fins a una altra cabana. Està tancada per un filferro (es pot passar pel costat). Tot seguit hi ha una crulla: continuem recte. Més adelante, poco abans de la cabaña d'en Cabrera, hay un otro callejón: continuamos recto. Más adelante y antes de la cabaña d'en Cabrera, hay otra bifurcación con 3 opciones. Seguiremos la del medio. Desde que estamos en la vertiente más soleada hemos pasado cerca de varias cabañas que se utilizaban para guarecer el ganado. Antiguamente había una red de caminos que las comunicaba entre sí. El camino que tomamos ahora, forma parte de esta antigua red.

Cabanya d'en Cabrera / Cabaña d'en Cabrera

DISTANCIA / DISTANCIA: 320 TEMPS / TIEMPO: 1:42 ALÇADA / ALTURA : 1590

La pista passa per sobre la cabanya. Ben a prop hi ha un abeurador i al seu costat comença un corriol que comunica amb la següent cabana per la que passarem (es veu a la carena). Hem de prendre aquest corriol. Al vessant obac, cobert de boscos, podem veure que en algunes parts els bedolls són més freqüents que els pins o els avets. Normalment això passa en aquells llocs on la pineda ha desparegut (per una allau, una tala o un incendi) ja que els bedolls tenen un creixement molt més ràpid i ben aviat colonitzen aquests espais forestals buits. / La pista pasa por encima de la cabaña. Cerca hay un bebedero. A su lado comienza un sendero que comunica con la siguiente cabaña por la que pasaremos (se ve en la cresta). Tomaremos este sendero. En la vertiente umbria, cubierta de bosques, podemos ver que en algunas partes los abedules son más frecuentes que los pinos o los abetos. Normalmente esto pasa en aquellos lugares donde el pinar ha desaparecido (por un alud, una tala o un incendio) pues los abedules tienen un crecimiento mucho más rápido y colonizan rápidamente estos espacios forestales vacíos.

Canal / Canal

DISTANCIA / DISTANCIA: 120 TEMPS / TIEMPO: 1:55 ALÇADA / ALTURA : 1587

El camí creua el canal en un punt que està cobert i immediatament hi ha la tanca d'un pastor elèctric. A mà dreta es veuen les cabanes del Barretó. Un camí antic, probablement emboscat, hi anava tot seguint el recorregut del canal. Als prat de més avall es veu una altra cabana per on continua el camí. / El camino cruza el canal en un punto que está cubierto e inmediatamente encontramos la cerca de un alambrada eléctrica. A mano derecha se veen las cabañas del Barretó. Un antiguo camino iba siguiendo el recorrido del canal. En los prados inferiores se ve otra cabaña por dónde continúa nuestro itinerario.

Barretó / Barretó

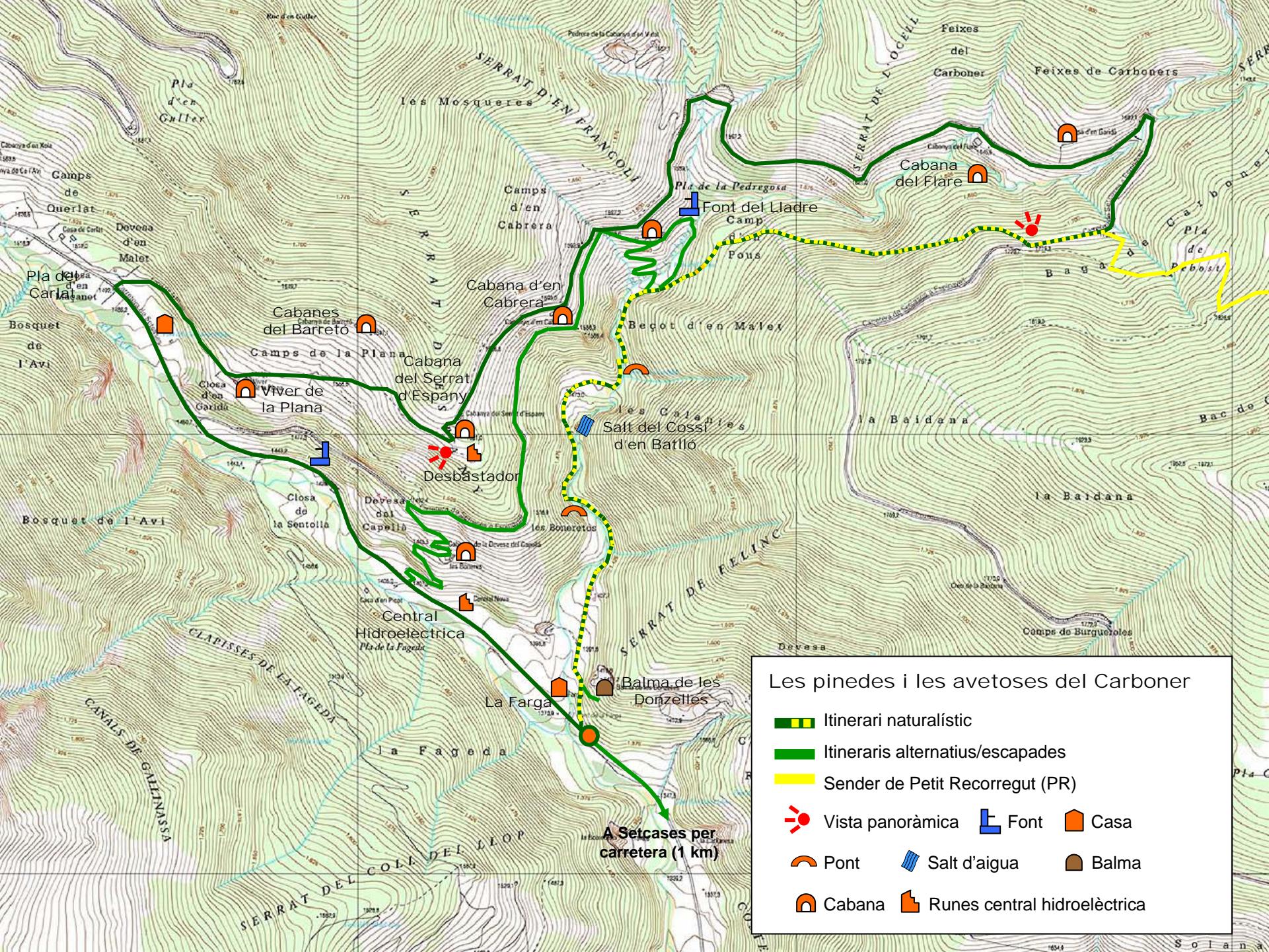
DISTANCIA / DISTANCIA: 120 TEMPS / TIEMPO: 1:55 ALÇADA / ALTURA : 1587

El camí antic, probablement emboscat, hi anava tot seguint el recorregut del canal. Als prat de més avall es veu una altra cabana per on continua el camí. / El camino cruza el canal en un punto que está cubierto e inmediatamente encontramos la cerca de un alambrada eléctrica. A mano derecha se veen las cabañas del Barretó. Un antiguo camino iba siguiendo el recorrido del canal. En los prados inferiores se ve otra cabaña por dónde continúa nuestro itinerario.

Barretó / Barretó

DISTANCIA / DISTANCIA: 120 TEMPS / TIEMPO: 1:55 ALÇADA / ALTURA : 1587

Les pinedes i les avetoses del Carboner

